

REDACȚIA

Deák Ferencz-u. Nr. 20.

ABONAMENTUL

în Austro-Ungaria: 20 cor.
 în România și străinătate pe an 40 franc.
 de Duminică pe an 4 cor.
 în România și străinătate pe an 40 franc.

Manuscrisurile nu se înapoiază.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA

Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 20

INSERTIUNILE:

de un fir garantat: prima linie 10
 bani; a doua oară 12 bani; a treia
 oară 8 b. de fiecare publicare

Atât abonamentele, cât și inserțiile
 se plătesc înainte în Arad

Telefon pentru oraș și comitate

Scrisori retracate nu se primesc

ALEGERILE ÎN LUMINĂ GEOGRAFICĂ.

Este foarte instructiv a cerceta cărți ale țării și în ce măsură au conținut prin alegerile recente la schimbarea puterii politice din Ungaria. Învățăturile se pot trage din tabloul geografic al alegerilor sunt de o valoare reală, isvorând ele din stări factice și nu din combinații teoretice, adese-ori înșelătoare.

Toți câți s'au ocupat mai de aproape de stările din lăuntru a le Ungariei știu, că politica guvernelor, nu era nici sinceră, nici sinceră pe simțemintele și dorințele popoarelor. Maghiarii n'au fost nici odată amici ai dualismului; în fundul inimii ei totuși aderă mai mult sau mai puțin la politica kossuthistă. Celelalte popoare, Români, Slavii și Germanii cu atât mai puțin nu pot fi considerați ca spriginitori ai dualismului, fiind-că politica de maghiarizare, de asupritoare pentru ei, se profesa și se trăiește sub scutul acestui dualism. Era deci politica guvernelor ungurești, și cu toate acestea ea s'a menținut cu forme conștente 3 ani. Formele constituționale însă și e.e false și numai așa a fost puțință ca o politică falsă să se menționeze atât de lung. Din ce în ce tot mai mult Maghiarii se pronunțau la alegeri pe politica kossuthistă, guvernele însă rău-credute tari, formându-și majorități parlamentare în mijlocul popoarelor nemaghiare. Un joc primejdios, care trebuia să se încheie odată.

Împărțind Ungaria după popoarele prin care o locuiesc, rezultă trei mari teritorii: Teritoriul locuit de Maghiari cuprinzând 10 comitate, teritoriul locuit de Români cu 10 comitate și teritoriul locuit de Slavii cu 10 comitate. La 1901 au fost aleși pe teritoriul locuit de Maghiari 82 kossuthiști 30 apponyiști, și 67 guvernamentali; pe teritoriul locuit de Români 16 kossuthiști, 9 apponyiști și 84 guvernamentali; pe teritoriul locuit de Slavii 16 kossuthiști, 8 apponyiști, și 15 guvernamentali. Deja acum zece ani Maghiarii s'au prezentat ca opoziționali față de guvernul n'a putut să dobândească dela ei de cât numai o treime a mandatelor. El a găsit însă pe teritoriul locuit de Români și de Slavii 179 mandate cu care și-a format majoritatea impozantă.

La 1905 guvernul nu mai poate afla pe teritoriul locuit de Maghiari de cât 17 mandate, între cari 7 în capitală. Comitatele cu populație curat maghiară ca Hajdu, Nagy-Kun-Szolnok, Heves, Csongrad, Szabolcs, Borsod, Somogy, Fejér, Komárom, Veszprém și Esztergom trimit 60 kossuthiști, 4 disidenți, 3 clericali, 2 bânffyști, 2 fără partid, 1 socialist și numai 1 tiszaiști. Se poate ca masa alegătorilor să se pronunțe mai hotărât contra guvernului și pentru politica kossuthistă? Dar și comitatele unde Maghiarii formează ma-

majoritatea absolută atitudinea lor este tot atât de pronunțată kossuthistă. Comitatele Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun, Zala, Bichș, Csanád, Nógrád, Tolna, Abauy-Torna, Baranya și Vas dau kossuthiștilor 45 mandate, disidenților 9, clericalilor 10, bânffyștilor, 3, socialiștilor 1, democraților 1, fără partid 2 și guvernului Tiszaist 11, între cari 7 în Capitală. Cele 3 comitate săcuești Odorheiu, Ciuc și Treiscaune aleg 12 kossuthiști, 3 bânffyști și guvernul nu poate obține de cât un singur mandat.

În cele 2 comitate în sfârșit, unde Maghiarii nu mai au de cât majoritatea relativă, în Sopron și Moson, Kossuthiștii nu pot obține de cât un mandat, dar nici guvernul n'a putut lua mai multe de cât două, clericali au primit 4, disidenții 1 și 1 deputat nu aparține nici unui partid. Comitatul Sopron este unicul pe teritoriul locuit de Maghiari, care n'a dat nici un mandat kossuthist.

Teritoriul, locuit de Slavii, se împarte în 3 secțiuni: în cea locuită de Slovaci, în cea locuită de Ruteni și în cea locuită de Sârbi. Comitatele curat slovacă Trencsén, Liptó, Zólyom și Turocz au furnizat la alegerile recente numai deputați guvernamentali tiszaiști. Comitatele cu majoritate absolută slovacă Nyitra, Sáros, Sepes și Bars au dat 16 tiszaiști, 6 clericali și 5 kossuthiști; în comitatele Hont, Pozsony, Gömör și Zemplén, în cari Slovaci nu dispun de cât de o majoritate relativă, au fost aleși 9 tiszaiști, 6 disidenți, 3 clericali, 8 kossuthiști și 2 deputați cari nu fac parte din nici un partid. Peste tot comitatele locuite de Slovaci au ajutat guvernul cu 42 mandate, partidul kossuthist cu 13, clericali cu 10 și disidenții cu 6.

Din cele 4 comitate, în care Rutenii dispun de o majoritate relativă, Maramurașiul și Ugocia au ales numai tiszaiști, între cari se află și un Român, Petru Mihaly, ales la Șugatag de Românii de pe valea Tisei. Din comitatul Bereg, unde Maghiarii au o populație relativ mai mare (42%) avem pe lângă 2 tiszaiști și 2 kossuthiști. În Ung (27% Maghiari) iese numai un kossuthist și 2 tiszaiști. Rutenii dau deci guvernului tiszaiștii peste tot 12 mandate.

Sârbi constituiesc numai în 2 comitate o treime a populației: în Torontal și Bacs-Bodrog. În Torontal, unde Sârbi și Germanii reprezintă jumătatea mai mare, Românii și Maghiarii jumătate mai mică a populației au rezultat 10 mandate tiszaiștii, 2 kossuthiste și un Sârb național, Pavlovics, ales la Török-Becse. În Bacs-Bodrog, unde Sârbi și Germanii dispun de majoritatea absolută, iar Maghiarii sunt o minoritate considerabilă (40%) ies 7 deputați tiszaiști, 8 kossuthiști, 1 disident și 1 Slovac naționalist, Milan Hodja, ales la Culpin. Cele 10 mandate kossuthiste din aceste 2 comitate provin fără îndoială dela alegătorii maghiari; cercurile electorale sârbe-germane-române au pus la

dispozițiunea guvernului 17 mandate. În total comitatele locuite de Slavii au furnizat pentru guvern 71 mandate.

În comitatele aproape curat românești Făgăraș, Hunedoara, Alba-de-jos, Caraș-Severin și Solnoc-Dobâca, au fost aleși afară de cei 4 Români naționali, Vasile Damian la Baia-de-Criș, Aurel Vlad la Orăștie, Aurel Novac la Sasca și Dr. Teodor Mihali la Ileana, numai deputați tiszaiști, ca și în comitatele curat slovacă. În comitatele Turda-Arieș, Bistrița-Năsăud, Sibiu, Selegiu, Arad și Cluj, unde Românii dispun de majoritatea absolută, au rezultat 4 mandate române-naționale: Dr. Nicolae Comșa la Cristian, Dr. Ștefan Pop la Șiria, Dr. Ioan Suciu la Boros-Îneu și Ioan Russu-Șirianu la Chișineu, 16 mandate tiszaiștii, 8 kossuthiste și 2 bânffyiste.

Remarcabil este rezultatul alegerilor în comitatul Selagiu cu o populație de 61% Români, unde din 5 mandate 4 s'au dat kossuthiștilor și numai 1 a rămas pe seama tiszaiștilor. Un kossuthist din cei 2 ai comitatului Arad a fost ales în oraș.

În comitatul Turda-Arieș, unde Maghiarii formează numai o pătrime a populației, au fost aleși 2 kossuthiști, la Turda și Felviș. Banffy a găsit adăpost pentru 2 mandate în orașul Cluj. În celelalte 6 comitate (Târnava-mică, Bihor, Târnava-mare, Timiș, Brașov, Muraș-Turda și Sătmar) unde Românii nu mai dispun decât de o majoritate relativă, numărăm 29 tiszaiști, 20 kossuthiști și 2 disidenți. Deputații kossuthiști sunt aleși, afară de unul, de comitatele, în care Maghiarii au majorități absolute. În Bihor cu 54% Maghiari avem 9 kossuthiști, în Muraș-Turda cu 57% Maghiari 5 kossuthiști și în Sătmar cu 61 per. Maghiari 5 kossuthiști. Comitatul Timiș, unde Maghiarii constituiesc abea 8% a dat și el un kossuthist la Beccherecul-mare. Mandatele tiszaiștii au rezultat și aici din majoritățile relative ale Românilor și Germanilor.

De pe teritoriul locuit de Români guvernul a obținut 69 mandate. Ca o particularitate a acestui teritoriu trebuie înregistrat faptul că din aceste mandate guvernamentale, 14 sunt obținute de Sași-naționali și 6 de Români. Sașii spriginesc guvernul ca un grup deosebit de oare-care reserve naționale. Cei 6 Români, la care se adaugă și deputatul maramurașan Petru Mihaly, au intrat în partidul guvernamental ca individualități fără nici o rezervă națională. Ei sunt aleși de cercurile electorale românești Arpașul-de-jos (Nicolae Șerban) Bogșan (Pachomie Avramescu), Zorlenți (Gheorghe-Serb), Năsăud (Ioan Ciocan), Iosășel (Gheorghe Szombathy) și Beiuș (Ioan Butean). Deputații sași sunt aleși 5 în comitatul Sibiiului (66% Români 42% Sași), 4 în comitatul Târnavei-mari (49% Români, 18% Sași), 4 în comitatul Brașovului (35% Români, 32% Sași) și 1 în comitatul Bistrița-Năsăud (67% Români și 24% Sași).

Germanii singuri, nu-s destui de tari pentru a spinge politica agresivă a Ungurilor, dar dacă vrem în luptă și popoarele negermane din Austria, rezultatul conflictului nu mai e în-
nos".

O amenințare mai serioasă și mai gravă a înregistrat de mult presa maghiară. Ear soviniștii, ori cât sunt de increzuți, simt gravitatea scriselor organului ceh. Pe «*Budapesti Hirlap*», îl îngrijește faptul că articolul din «*Politik*» vine îndată după număratele articole ale presei *Vieneze*. Va să zică Germanii și Cehii sunt uniți întru a se opotrivi realizării programului preconizat de prăvălia șovinistilor dela Budapesta.

Mai furioasă e «*Magyar Szó*», care presei austriace îi replică astfel:

«Presa austriacă, nu numai cea din Viena, dar și cea din Praga, se năpustește tot cu mai multă obrăznicie asupra nației maghiare. E aproape de necrezut mărimea obrăzniciei cu care presa asta înjosită se amestecă în afacerile Ungariei și cum își otore *Cuțit* munca de gâde (scrie)».

Că Nemții austriaci — gunoii marilor Germani — sunt furioși, asta e natural. De sute de ani ei sufăr de grandomanie și mania să jăcească. Dar ce să zicem despre slugăria Cehilor, care — așa se zice urăsc Viena și pe Germanii austriaci, — și totuși se îmbie Viena ca uceala de găzi împotriva Ungariei, numai să li-se facă și lor un os de ros. Cehii aceștia sunt niște nemernici. Ei sunt nu numai slugi — ci și d'asupra trădătorii propriei lor cause. Într-o zi, te cuprinde greața ascultând concertele presei austriace. Știu însă din experiențele de război, că întreaga banda asta neagră întotdeauna e legată împreună de aceeași simțire și încredințare. Simțirea i-a fost: ura slujilor împotriva nației maghiare generoase! Ear dorința: «*nașterea prăzii comune!*»...

Cât este adevăr în lauda ce ziarul maghiar pune pe Unguri, rămâne să se discute. Dar ce are asupra presei austriace și indeosebii împotriva Cehilor, apare în toată splendoarea.

Și era firesc s'ajungă aici lucrurile. Pentru-că șefii politicii șoviniște în campania ce duc pentru dobândirea așa pretinsele «drepturilor naționale» n'au avut în vedere nici un interes de stat, ci s'au gândit să au în vedere numai împlinirea făgăduințelor ce au dat și a perspectivelor ce au schis alegătorilor lor și de altfel fanalizați

de o presă ultrașovinistă... Insuși prietini Ungurilor au trebuit să se sparie de curenții ce s'ar naște și zguduirile la cari s'ar ajunge dacă nu s'ar pune stavilă. Ear stavilarul odată făcut, presa maghiară tună și fulgeră.

Noroc că *atâta* poate. Primejdie ar fi numai când ar avea putere mai mare.

CRIZA.

— 25 Martie.

Szél în audiență.

Nimica nou. Szél, care era considerat de mare meșter în aplanarea conflictelor nu voește să formeze cabinet. Cercurile politice așteaptă dela el, dacă nu cabinet, cel puțin aplanarea diferențelor dintre partide și pregătirea căii unui nou guvern.

Szögyény.

Ambasadorul din Berlin Szögyény — se zice — n'are chef să formeze cabinet. Audiența lui va avea simplu caracter informativ.

Baronul Daniel despre situație.

În *Neue Freie Presse* baronul Daniel a scris articol despre situație.

Ei e de părerea, că numai ceva împedecă compromisul partidelor: *chestia militară*. Zice, că nu înțelege încăpăținarea coaliției opoziționale, fiindcă chestia ar fi putut fi amânată până la revisuirea legii armate. *Chestiile economice* sunt ca și aplanate. Privitor la tariful vamal independent afirmă, că oamenii s'ar bucura mai mult de o *declaratie principială*, decât de o tranziție bruscă. Tabăra celor ce prevăd dezastrele separării economice, crește zi de zi și e probabil că și opoziția în cameră va discuta și aduce propuneri principiale numai și nici decât nu va forța punerea lor în practică.

Monumentele noastre naționale.

Sub titlul de mai sus dela un artist român primim următoarele:

La ori-ce popor cult, la ridicarea unui monument public se întrebunțază astăzi sistemul concursului. Un comitet de specialiști aproabă cel mai bun și mai desăvârșit ca artă dintre proiectele prezentate la

concurs. Numai astfel se esplică de ce monumentele publice în țările civilizate apăsene corespund din toate punctele de vedere cerințelor artei.

La noi, ca pe toate terenele, sunt încă în uz sistemele medievale. Din această cauză cele două monumente ale noastre Catedrala și Casa națională, sunt mai pe jos de critică din punctul de vedere al artei și al alegerii locului, fapt cu atât mai dureros, cu cât sunt ridicate în un oraș cu elemente străine de națiunea noastră și mult vizitat de străini și de frații din România. Se știe azi de toată lumea că planul dintâi al Catedralei, care corespundea cerințelor artei și ne-ar fi dat o operă cu care să ne mândrim și care a fost aprobat de specialiști, a fost schimbat de cei care au avut puterea, fără să aibe cultură artistică, după placul lor — și astfel s'a dat naștere Catedralei, cu care artistul român nu se poate mândri și pe care iar fi rușine să o arate unui coleg străin priceput.

Pe fațada Casei naționale e o caricatură catolică în cămașă de noapte, ear pe ambele ei laturi doi cartaboși în formă de oameni, destinați să represinte «*musa română*».

Tot așa se întâmplă cu monumentul marelui Șaguna, care după-cum am citit în Nr. 40 al «*Tribunei*» va fi dat unui sculptor din țară, care poate nici nu va ști cine a fost Șaguna, deci nici nu va avea tragere de inimă necesară. Ca să nu se întâmple și cu acest monument, atât de scump nouă Românilor, ceea-ce s'a întâmplat cu celelalte două, e inevitabilă deschiderea unui concurs, așa cum se face în toată lumea civilizată — și astfel mă provoc la toată lumea noastră cultă invitându-o să protesteze contra favoritismului și să ceară pentru ridicarea acestui monument concurs, singurul sistem care garantează obținerea unei opere de artă așa cum se cuvine să aducem ca omaj celui mai mare bărbat al nostru, grație căruia putem zice, existăm astăzi ca națiune pe vechiul nostru pământ.

Privitor la acest pasagi din urmă, avem de observat că dl C. Bălăcescu, căruia e vorba să se dea monumentul, este un artist consacrat, care după-ce s'a distins în străinătate, în Italia și Franța, unde a primit medalii și premii, a creat și în România monumente artistice cari sunt podoaba țării.

Correspondență.

Onorată Redacțiune!

Abătându-mă în afaceriile mele și pe valea Crișului-alb am ajuns în tractul estins al topopiatului Halmagi. Frumosul ținut în privilegia de iarnă impresie atât de contrastă m'a făcut, pentru-că s'edat cu poenile înflorite dealurile încoronate de multimea arborilor verzi, cu glas melodios de mierlă, copil mititel jucându-se la marginile lor, alungând vremea... acum totul uscat, acum totul tăcut, monoton, așteptând cu dor înverzire, venirea blândelor și încântătoarelor zile de primăvară.

Dar, nu așa viața socială. Ne arată mișcare viuă, interes și opintiri vrednice de imitat, de model zicând în mai multe comune, locuite total de Români d'ai nostri conduse de vrednici oameni, bunii români săteni. Linia ferată urcându-mă la Ienopole în tren m'a adus aproape de satul Ciuci, care însuși prin înfățișarea-i romantică dela gara sa privind mi-a impus. Văzând din sat numai stabilimentul fabricii susținute de stat, m'a cuprins curiozitatea de a putea auzi dar chiar și a vedea satul Ciuci, despre care dela concălătorii mei îmi căștigasem primele informațiuni.

SFINTELE.

Trist răsună glas de clopot
Și la schit, supt blânda lună,
Iele Sfinte
Pe morminte
Joacă și'n năprasnic ropot
Iși duc hora lor nebună

Și călugărul le vede
Din chilia-i părăsită...
Prin zăbrele,
Supt perdele,
Ochii năucii răpede
Și-e față 'n spaim'albită.

Fără voie cruce-și face
Și-a rostit un: Doamne sfinte...
Par'c'amurte,
Dar din Curte
Ochii totuși nu-și desface
Și tot cată spre morminte.

Și prin iarba rourată
Iele Sfinte 'ntr'una joacă,
Și cel clopot
Jalnic șopot
Le doinește, si-a lor ceată
Bate-n loc, cum bați în toacă.

Și se învîrt și trec ca vântul
Printre crucile învechite,
Și spre tindă
Vin să'ntindă
Horă mare și pământul
Bat, de mână înlanțuite.

Se rotesc în sbor sălbatec
Tot mai tare, tot mai tare
Și'n ferestri
Ochi măiestri
Tintuesc, și, singuratec,
Pe călugăr văd în zare.

Larmă mare atunci s'ardică;
Și călugărul deodată
Gemăt scoate,
Că nu poate
Să mai vază, și jos pică,
Și-i vederea de-acum luată.

Și la zori orbit l-aflară,
Și-i pierise și cuvântul...
Luați aminte,
Și pe Sfinte
De-a vedea jucând p'afară
Vă ferească Domnul Sfântul!...

I. M. Marienescu.

CUGETARE.

Speranța și amintirea sunt două surori draguțe. Cea dintâi e ea aurora dimineții, ea zimbetește cu mult înaintea ivirei soarelui. Cea din urmă ne înconjoară ea amurgul sării, deși soarele de mult asfințise.

SENTINȚĂ.

Sufere, evită, tac și rabdă, nu te plânge cătră nimeni, de lipsele tale. Nu-ți pierde credința în D-zeu, Creatorul tău, căci în fiecare zi vine norocul.

Bibliografie.

Publicațiunile Academiei române Au apărut publicațiunile mai jos însemnate și se află în vânzare la următoarele librării; Secol et Comp., București, Otto Harassowitz, Leipzig. Gebr. Mann, Viena (Stefansplatz). Per. Papageorgiu, Basmă Aromâne și glosaz. — Lei 8.

*

Administratia „Tribunei“ să află de vânzare următoarele cărți:

„Roma“ de Russu Șirianu Cor. 2.— plus 10 fl. porto			
„Protestiri și schițe“ de S. Secula 1.—	5	”	”
„Căminele“ de Emil Zola Cor. 0.40	5	”	”
„Căminul declamator“	0.50	5	”
„Căminul părăsit“ I. Slavici	1.50	10	”
„Căminul de roșu“	1.—	10	”
„Căminul Const. Hodoș	1.50	10	”
„Căminul telegramă“ farză în 3 acte	0.30	3	”
„Căminul Calendarul“ dieceșei aradane	0.40	10	”
„Căminul Carmen Sylva“ de Vojen	1.—	5	”

A apărut și află de vânzare la instit. grafic „Minerva“, București: „Frumos“ de Const. Hodoș Lei 1.50.

*

A apărut și se află de vânzare la inst. tipografic „Minerva“ București Teatru de V. Alexandru Cor. 1.50.

POȘTA REDACȚIEI.

Unu creștin. Când vezi, că cine-va e ne-
răbniț, al datorie să-l îndrepti. Crezi d-ta că
d-ta d-tale îi îndrepti? Nu. Ci te perzi pe
ne însuși. Asta ar fi tocmai așa: vezi pe un ve-
n bogal, că face fapte rele. De aici nu urmează
d-ta să te faci sărac, ca să devii om bun.

Redactor responsabil: Sever Boen.
Editor-proprietar: George Nichiu.

INSERTIUNI și RECLAME.

Dr. Iustin Marșieu

anunță că și-a deschis

Cancelarie advocațională

în ARAD,

Strada Salacz Nr. 1 etagiul II.

574

Igaz Sándor

389

ciasornicar și giuvaergiu.

ARAD, Piața Libertății

lângă edificiul teatrului vechiu.

Aur și argint călcat cumpără p. prețul
cel mai mare de zi, ori schimbă pentru
alte obiecte de aur și argint.

Bijuterii, oroloage, aur călcat

și recușite de argint, seduli de ama-
netare cumpără pentru prețurile cele mai
mari ori le schimbă pentru obiecte noi

DEUTSCH IZIDOR

ciasornicar și giuvaergiu

ARAD, Strada Bisericii
(Palatul minorităților.)

Isvorul cel mai eficient de cumpărare de
bijuterii și oroloage.

IOSIF HEGEDŪS

Cronometrar, Ciasornicar și Giuvaergiu
Arad, piața Boros Béni 10.

Magazinul societății din Ungaria a fa-
bricantilor Glashutten din Elveția. Exclusiv
singur. Ciasornice cu precizie. 550

Înștiințare!

Am onoare a anunța pe on. public, că Săm-
bătă în 4 Februarie voi deschide cafeneșua

„O T T H O N“
(fostă Hunyadi)

pe care am aranjat-o splendid, pe lângă
concursul unei muzici renumite.

Se va serba inaugurarea festivă.

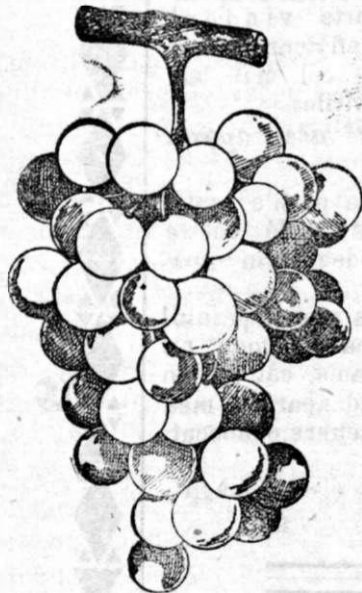
Bufette rece și beuturi alese, dispunând
de zisre locale și din capitală solicitând
binevoitorului concurs.

Sunt cu stimă deosebită

Grünwald Simon,
cafegiu.

Plantațiune de vie 420

cu ocaziunea Milleniului maghiar Nagyösz.

Prețurile cele mai culante.

Prețurile cele mai culante.

Struguri frumoși, dăinuitori

va avea cel ce va cere gratuit catalogul
cu prețuri al culturii de vițe de vie celei
mai mari maghiare, care a fost întemeiată
cu ajutor de stat și stă sub supravegherea
statului.

Subscrisa văd. Frank Vilmosné cu
stimă aduce la cunoștința on. public, că în
urma unei prietenești înțelegeri a repăsit
din fosta firmă Menrath și văd. Frank.

Totodată aduce la cunoștința că își
continue magazinul bogat și corăspunzător
și celor mai multe pretenții de monumente
de-acuma în piața Boros-Béni Nr. 3, unde
se pot comanda tot felul de monumente
de marmoră albă și sură, granit, syenit
și labrador precum și monumente de
marmoră roșie din țeară, toate aceste
mai efține ca până acum le recomandă on.
public.

Primește ca și până acum tot felul
de lucruri de sculptură, cari ca și până
acum se efectuează sub conducerea dlui
Iacob Belloni în teritoriul propriu din
strada Karolina.

Protegierea on. public o cere și de-
acuma cu deosebită stimă:

549

Văd. Frank Vilmosné

Atențiune!

Dacă dorești ghete bune, efține și fine
atunci le cumpără din prăvălia de ghete
pentru dame și domni a lui Brecka
Károly de pe piața Arpád Nr. 5 (edifi-
ciul bisericii izraelite) unde comanda se
efectuează mai punctual.

Se pot căpăta totfelul de ghete con-
fecționate în atelierul meu. Rog binevoi-
torul concurs al onoratului public, cu de-
osebită stimă

Brecka Károly

516

pantofar.

Compactor român în Arad.

Subscrișul îmi iau voe a aduce la
cunoștința onor. public român, că reîntors
din străinătate m'am stabilit în Arad str.
Weitzer János Nr. 7, unde mi am des-
chis un

Atelier de compactorie modernă,

aranjat cu mașinele cele mai nouă și mai
perfectionate, sunt în plăcuta poziție a ef-
fectui ori ce lucrări atingătoare de această
branșă dela cele mai simple până la cele
mai fine legături de lux. Asemenea pentru
legături protoale p. cancelarie, cărți bise-
ricești, cărți de rugăciuni pentru preș o-
norații domni preoți, în tomuri singura-
tice ori în partii de orice mărime, pe
lângă asigurarea unui serviciu solid, prompt
și ieftin.

În speranță, că onor. public român
îmi va oferi binevoitorul concurs, rămân

Cu distinsă stimă

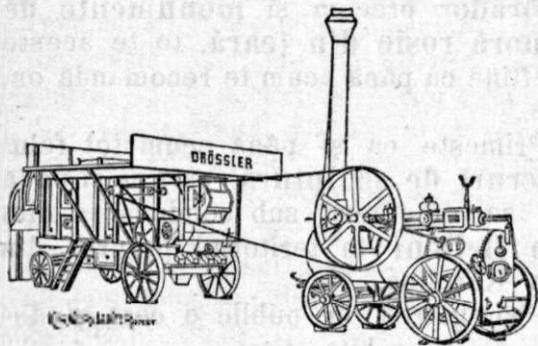
Iustin Ardelean,
compactor.

Carol Drössler

fabrică ces. reg. de mașini agricole.

Budapesta, VI. Váci körút 59

reparată automobile, locomotive cu vapor, grăpă de vapor, mlașce cu vapor, mlașce de mână și (járgányos) motoare de ulei crud, montează mori și tot felul de mașini agricole.

Marfa solidă, pe lângă condițiuni favorabile de plată. —

Se trimit cataloage de preț și cheltueli gratuit.

Se caută agenți.

490

PUMPE DE VIN

reg. ung. priv. și țevi de gumi calitatea cea mai bună.

Din cilindrul pompei se scurge vinul până la cel din urmă, iar sâmburii de struguri, coaja și alte părți necurate se îndepărtează numai de cât, prin acțiunea pompei nu se strică și nici vinul nu se poate strica. Pentru funcționarea pompei se dă o garanție pe 3 ani (reparație gratuită).

PUMPE DE FOC

258

cu ventiluri rotunde. Pentru comune foarte potrivite, de oare ce s'ntrebuințarea de apă nesiposă ori murdară nu abdică serviciul. Pentru funcționarea regulată a mașinei se primește garanție pe 3 ani (reparare gratuită). Șurube potrivite unitare și țevi de canepă din lăuntru captușite cu gumi cu prețurile cele mai ieftine.

Fântâni cu țevile trebuincioase în preț de fabrică.

HÖNIG OTTO

fabricator de pompe reg. ung. priv.

Arad, Rákóczy-utca 27.

Stropitori de vie se primesc spre reparare

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent Nr. 86967.

Nu e crucea Volta.

Nu e leac secret.

vindecă și înviorează sub garanție.

Aparatul acesta, vindecă și folosește contra durerilor de cap, urechi și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulației sângelui, anemie, amețeli, ticătuiri de ureche, bătăi de inimă, sgârșiri de inimă, astma, auzul greu, sgârșiri de stomac, lipsa poftei de mâncare, răceala la mână și picioare, slăbirea peste tot, reuma, podagră ischias, undul în pat, gripa, influenza, ir somnia, epilepsia, circula-

ția neregulată a sângelui și contra multor altor boale, care la tratare normală a medicului se vindecă prin electricitate. Inusirea acestui aparat este, că vindecă nu numai din timp în timp, ci introduce constant

în corpul omenesc binefăcătorul curent, când pe departe vindecă cu succes boalele afecțioase, care pe de altă parte a cel mai bun sunt contra îmbolnăvirilor.

Deosebită atențiune e a se da împrejurării, că acest aparat vindecă boale vechi de 20 ani.

În cancelaria mea se află atestate incuse din toate părțile lumii care prețesc cu mulțumire invențiunea mea și ori-cine poate vedea aceste atestate. Pacientul, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca prin aparatul meu, primește banii înapoi.

Unde ori-ce încercare s'a constatat zădarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu poate fi confundat cu aparatul „Volta”, care atât în Germania, cât și în Austro-Ungaria a fost oficial oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu electro-magnetic prin deosebită putere vindecătoare, e în genere cunoscut, apreciat și răspândit.

Chiar și ieftinătatea estraordinară a crucii mele electro-magnetice o recomandă cu înțepire.

Prețul aparatului mare e Cor. 6.

folosibil la morburii învechite.

Prețul aparatului mic e Cor. 4.

folosibil numai la copii și la femei de constituție foarte slabă.

Locul central principal de vânzare și expedare pentru țeară străinătate e:

Müller Albert, Budapest, V., str. Vadász 42./K colțul str. Kálmán.

Friedmann Lajos

prăvălie de coloniale și delicatose

ARAD, Piața Libertății Nr. 4 (lângă cafenea Pölzl)

Am onoarea aduce la cunoștința onoratului public că pe piața Libertății (lângă cafenea Pölzl), am deschis

o prăvălie de coloniale și delicatose

corespunzătoare cerințelor timpului modern.

Am stabilit în deposit tot felul de cele mai bune coloniale, beuturi de țeară și streine, ceaiuri, prăjituri pentru ceai (Cafos veritabil) mare asortiment cu delicatose, cașuri, mezeluri (și coșer) ș. a. m.

Când cer protecția onor. public îl asigur despre serviciu punctual și solid

Cu deosebită stimă

Friedmann Lajos

Comande din provincia se esecută prompt.

520

Arad, Piața Libertății nr. 4 (l. Pölzl)

prăvălie pentru mănuși și suspensorii a lui

HUBATSCEK T.

ARAD, Szabadság-tér 20 sz.

(În casa Băncii populare și de industrie Aradane.)

Recomandă on. public mănușile pentru femei și bărbați fabricate în atelierul propriu, în toată culoarea și în tot fazonul, pe lângă prețurile cele mai culante, mai departe se capătă tot felul de mijloace de pansare din materia cea mai bună, fabricate conform indicațiilor medicale. Mai departe recomand asortimentul de cravate, pe care le vând pentru prețuri extraordinar echitabile. Rugând spriginul binevoitor al public rămân

303

cu respect: Hubatschek T.

CREMA

MARGARETA

a lui

FÖLDES

este un mijloc lipsit de grăsime, inofensivă cu efect grabnic și sigur, care face să dispară alunițele, petele de ficat, roșeața de pe nas și de pe mână. Mijloc mai bun pentru obraji și mână aspre nu există.

Efect instantaneu.

Pretul I cor.

Preparată de

FÖLDES KELEMEN

Farmacist în Arad.

Nr. Telefonului 111.